



SAKSBEHANDLER
Ole Grimsrud

VÅR REF.
10/01616-6

ARK. K - Kraftledninger
ST 119,324, 347-368

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

DERES DATO

VÅR DATO
01.07.2014

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Statnett SF
Mottatt Arkivet

04 JUL 2014

Statnett SF
Pb 4904 Nydalen
0423 OSLO

Spenningsoppgradering 300 kV kraftledning Klæbu - Namsos - Klæbu
transformatorstasjon - Nideng gnr. 42, bnr. 21 Klæbu kommune, Sør-Trøndelag -
tillatelse til inngrep i et automatisk fredet kulturminne, jf. kulturminneloven § 8
første ledd

Konflikt med kullgrop id. 120742

Vi viser til brev fra Sør-Trøndelag fylkeskommune av 6. mai 2014 vedlagt deres søknad av 5. mai 2014 om å utvide transformatorstasjonen på Klæbu, Nideng, gnr. 42, bnr. 21 i Klæbu. Videre vises det til uttalelse fra NTNU-Vitenskapsmuseet til Riksantikvaren datert 5. juni 2014 med vedlagt forslag til prosjektplan og budsjett for arkeologisk utgraving.

Tiltaket vil berøre en kullgrop, som er automatisk fredet i medhold av lov om kulturminner av 1978 nr. 50 (kml) § 4 første ledd pkt.b. I henhold til kml § 3 første ledd er inngrep i automatisk fredete kulturminner forbudt med mindre det foreligger tillatelse etter kml § 8. Riksantikvaren er rette myndighet til å gi slik tillatelse, jf. forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven § 1 nr. 1.

Vedtak

Med hjemmel i kml § 8 første ledd fatter Riksantikvaren følgende vedtak:

I forbindelse med utvidelse av Klæbu transformatorstasjon gis det med dette tillatelse til fjerning av automatisk fredet kulturminne; en kullgrop id.120742 på Nideng gnr. 42, bnr. 21 i Klæbu kommune, jf. avmerking på vedlagt kart, stemplet Riksantikvaren og datert 1. juli 2014.

Tillatelsen gis uten vilkår om videre arkeologiske undersøkelser.

Tillatelsen gjelder bare det omsøkte tiltaket. Tillatelsen bortfaller dersom tiltaket ikke er iverksatt innen 3 år fra mottakelsen av dette brev.

Klageadgang

Dere kan klage på vedtaket innen 6 uker fra dere har fått dette brevet, jf. kml § 8 første ledd tredje punktum. En eventuell klage rettes/adresseres til Klima- og Miljødepartementet, men sendes Riksantikvaren.

Tiltaket skal gjennomføres som vist på vedlagte kart. Mindre endringer/avvik kan klareres med Sør-Trøndelag fylkeskommune. Større endringer i forhold til det omsøkte tiltaket krever ny søknad til Riksantikvaren.

Beskrivelse av kulturminnet

Den omsøkte kullgropa ble registrert av Sør-Trøndelag fylkeskommune i 2003. Den ligger i svakt hellende terreng og framstår som et ovalt søkk i terrenget med en diameter på ca. 1, 2 meter om lag 25-30 cm dyp. Den har en svak, men synlig voll i sørøstre halvdel. Det lå 3-5 cm tjukt lag med trekull ca. 15 cm under markoverflata.

Beskrivelse av det omsøkte tiltak

Statnett SF skal oppgradere 300kV kraftledning fra Klæbu til Namsos til 420 kV. I den forbindelse må Klæbu transformatorstasjon bygges om. Den skal utvides i øst og ledninger må legges om. Bygging av et nytt mastepunkt kommer i konflikt med det automatisk fredete kulturminnet; en kullgrop.

Sør-Trøndelag fylkeskommune uttaler

Det har over tid blitt foretatt flere arkeologiske registreringer ved Klæbu transformatorstasjon. Det ble påvist flere automatisk fredete kulturminner, deriblant ei gravrøys. Det er imidlertid bare kullgropa som kommer i konflikt med tiltaket.

Det påviste kulturminnet skiller seg ikke vesentlig fra tilsvarende kullgroper som det tidligere er påvist mange av i Klæbu og Trondheim. Det er utført en rekke dateringer av tilsvarende kullgroper innenfor regionen. Gjennomgående er de fra middelalderen. Fylket foreslår at det kan gis dispensasjon fra kulturminnelovens bestemmelser uten vilkår om nærmere undersøkelser. Alternativt kan det gjøres en enkel arkeologisk gransking av gropa. Det vurderes at verdien av en fortsatt bevaring av gropa er mindre enn samfunnsnyten av tiltaket.

NTNU-Vitenskapsmuseet uttaler

I området rundt transformatorstasjonen er det registrert to gravhauger, fire nyere tidskullmiler og den berørte kullgropa. Den kan derfor sies å inngå i et kulturminnemiljø med en viss bredde og tidsdybde.

Det er registrert et betydelig antall førreformatoriske kullgroper i Sør-Trøndelag generelt og Klæbu spesielt. I 2010 ble det undersøkt ca. 30 slike groper i forbindelse med reguleringsplan for Gjellan/Troåsen. Kullgropene knyttes i all hovedsak til kullproduksjon i forbindelse med jernframstilling. Slik produksjon er grundig dokumentert og undersøkt i Øst-Norge. Til sammenlikning anser museet at man har en helt annen og mer begrenset forståelse av bruken av kullgroper og deres sammenheng med jernframstillingen i Trøndelag. En undersøkelse av kullgropa ved transformatorstasjonen vil gi et godt supplement til kunnskapen vi har om kullgropene fra Gjellan/Troåsen.

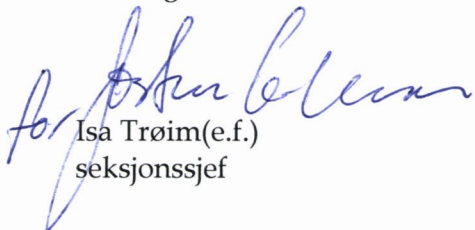
Riksantikvarens merknader og begrunnelse for vedtaket

Riksantikvaren skal verne om kulturminner og kulturmiljø som en ikke-fornybar ressurs. Etter kulturminneloven og de nasjonale miljømålene knyttet til automatisk fredete kulturminner bør det bare gis tillatelse til inngrep i slike i de tilfeller der et avslag vil medføre så store private eller samfunnsmessige konsekvenser at det ikke står i et rimelig forhold til kulturminnets verdi.

Vi finner at det tidligere undersøkte området ved Gjellan/Troåsen er såpass nær den omsøkte gropa at det burde være tilstrekkelig representativt for kulturminnebestanden i området. Her ble det registrert 69 kullgroper, hvorav de ble undersøkt 30. Riksantikvaren finner derfor at det kan innvilges dispensasjon for det omsøkte tiltak uten vilkår om videre arkeologiske undersøkelser.

Avslutningsvis gjør Riksantikvaren oppmerksom på at dersom det under anleggsarbeidet oppdages/fremkommer andre automatisk fredete kulturminner enn de tillatelsen gjelder for, skal arbeidet straks stanses i den utstrekning det kan berøre kulturminnene og fylkeskommunen varsles, jf. kml § 8 annet ledd. Riksantikvaren avgjør snarest mulig og senest innen tre uker om arbeidet kan fortsette og fastsetter evt. vilkår for dette.

Vennlig hilsen



Isa Trøim(e.f.)
seksjonssjef



Ole Grimsrud
seniorrådgiver

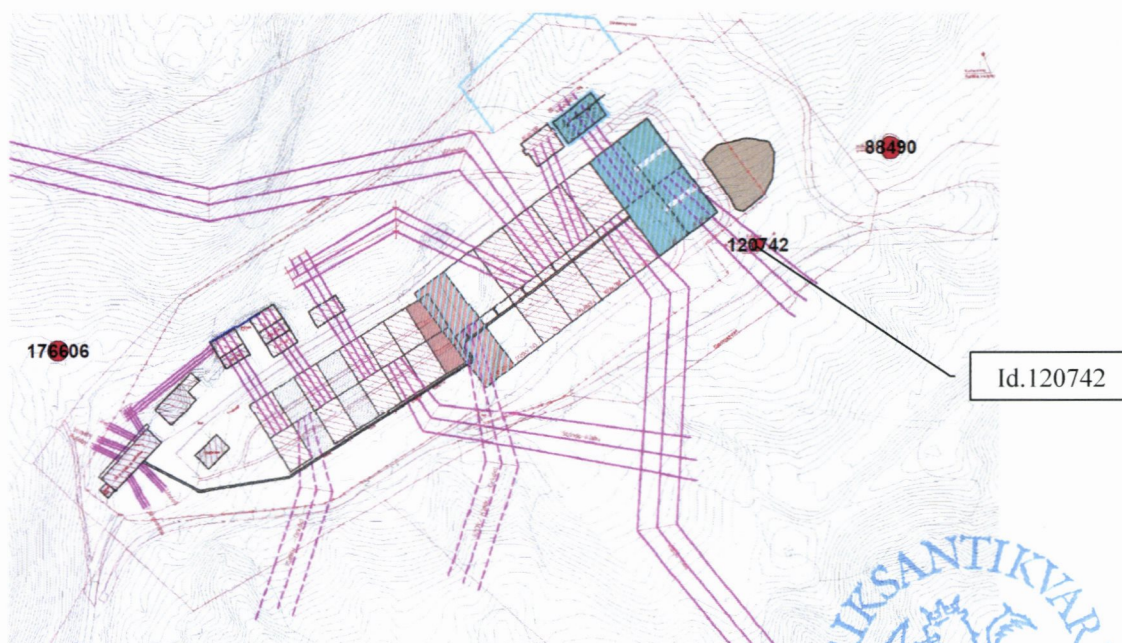
Vedlegg: Kart stemplet Riksantikvaren og datert 1. juli 2014

Kopi m/v: Gjenpart m/kartvedlegg: Sør-Trøndelag fylkeskommune, Pb. 2350 Sluppen, 7004
Trondheim/NTNU-Vitenskapsmuseet, Seksjon for arkeologi og kulturhistorie, 7491 Trondheim

**Oversiktsplan for tiltak:**

Riksantikvarens saksnr.:	10/01616
Gårdsnavn	Nideng
Gårdsnummer	42
Bruksnummer	21
Kommune	Klæbu
Fylke	Sør-Trøndelag
Id.nr i Askeladden	120742
kulturminnetype	Kullgrop

Oslo, 1.juli 2014



Olav Grimnesund

01 JUL 2014